

ДУХОВНІ ВІДКРИТТЯ

Якорі під час ШТОРМУ

Істини, які додають нам стійкості

Джозеф Стоуелл

ЯКОРІ ПІД ЧАС ШТОРМУ

ЗМІСТ

Істини, які додають нам стійкості	4
Спільність проблем	5
Обмеження випробувань	6
Божі необмежені можливості	8
Божа сила	11
Божа підтримка	16
Ціль випробувань	16
Божа мета – щоб ми пізнали справжнє благо	24
Тримайтесь того, що знаєте	25
Біль – це виховний процес	26
Біль – цілеспрямований процес	29

Джозеф Стоуелл

П ротягом свого служіння в якості пастора, працівника радіо та президента Біблійного Інституту Муді Джозеф Стоуелл допоміг багатьом розбитим серцям знайти сили жити далі.

Зі сповненим надією реалізмом, що живиться порадами вічного Божого Слова, Джо проголошує послання надії та віри, які можуть стати нашим надбанням під час чудової – але часом важкої – подорожі життєвими шляхами.

Саме таке підбадьорення ви отримаєте, крокуючи сторінками цієї брошури – витягу з “Усе догори дном” із серії “Духовні відкриття”.

Мартін де Гаан

ІСТИНИ, ЯКІ ДОДАЮТЬ НАМ СТІЙКОСТІ

В темряві або під час шторму пілоти швидко дезорієнтується і вводяться в оману своїми відчуттями. Як свідчать пілоти, через втрату видимості їм здається, що літак летить прямо навіть тоді, коли насправді він рухається по вузькому колу. Під час такої дезорієнтації тіло їм сигналізує одне, а панельні прибори – зовсім інше. Отже, для безпеки льотчики мусять покладатися саме на ці прибори (а не на свої відчуття), адже тільки вони правдиво вказують на те, що дійсно відбувається.

Істина і є тим “прибором”, який забезпечує нас правдивою інформацією, незалежно від наших почуттів. Люди, що борються з духовними проблемами, часто мені кажуть: “Я все це розумію, але тільки розумом. Серце ж мое мовить”. При цьому вважається, що мало користі від такого розуміння – але це не так.

Один з аспектів процесу пом’якшення болю якраз і є “просто розумове” сприйняття важливих істин. Звісна річ, якщо наше серце розбите і вражене, навряд чи буде хороший зв’язок між розумом та емоціями. Однак, це нормально – просто не треба виходити за межі того, що знаємо. Саме тут криється ключ, як впоратися з проблемами; саме про це свідчить і Боже Слово, коли говорить: “Майте, брати мої, повну радість... знаючи, що...” (Як. 1:2, 3).

Що ж ми можемо знати під час випробувань? Що то за надійні засоби, котрі спроможні благополучно провести нас крізь труднощі?

Якщо прочитаемо далі (Як. 1:3, 4), то з’ясуємо важливу істину, здатну нас зміцнити: “досвідчення вашої віри дає терпеливість”. Потребуємо цієї терпеливості, щоб “досконалі та бездоганні були, і недостачі ні в чому не мали”. Як стверджує Яків, можемо бути впевненими, що біль, якого зазнаємо, має конкретну мету. Саме це знання й робить нас

спроможними реагувати на проблеми з радістю.

Святе Письмо пропонує принаймні шість “ментальних якорів”, здатних забезпечити нам стабільність посеред життєвих штурмів.

СПІЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМ

Три з цих “істин для розуму” знаходимо в 1 Кор. 10:13. Перша частина цього вірша звучить так: “Досягла вас спроба не інша, тільки людська”. На жаль, ми схильні вбачати в слові “спроба” лише гріховну спокусу. І хоча таке значення, звичайно, присутнє в ньому, обмежитись ним – значить дуже звузити загальний зміст усього вірша. Цікаво, що це ж слово “спроба” використовується і в контексті вже зачитаного уривку: “Майте, брати мої, повну радість, коли впадаєте в усілякі випробування” (Як. 1:2). Фактично, процитований нами вислів із 1 Кор. 10:13 має звучати так: “Досягла вас випробування не інше, тільки людське”.

Ці слова пропонують нам перший принцип,

яким потрібно користуватись, коли стикаємось із проблемами, – принцип спільноти. Можете бути цілком упевнені, що ви не один такий – інші теж змагаються з подібними проблемами. Не вважайте, що Бог спеціально вибрав вас бути єдиною в історії людиною з якоюсь унікальною, особливою ситуацією. Як кажуть, ви не перший – і ви не останній.

Ще кажуть, що бідаходить не одна, а з дітками. Доля істини цієї приказки полягає в тому, що серед негараздів ми дійсно потребуємо компанії, аби не відчувати жахливу самотність. Отже, мусимо знайти тих, хто змагається з такими ж проблемами, щоб нам самим було легше, і щоб ми спроможні були допомогти тим, які ще тільки стоять перед загрозою опинитись у пастці випробувань.

Церква в Америці має такі можливості, яких позбавлена більшість віруючих по всьому світу. Одна з них – чудова християнська література. Більшість християнських магазинів у наш час можуть запропонувати

корисні книжки про те, як інші люди проходили крізь чорну смугу життя. Це можуть бути біографії героїв-страждальців, історії тих, хто пережив несподівану трагедію, кривду, розчарування, руйнування сім'ї – цілий набір різноманітних проблем, з якими стикаються люди.

Якщо у вас зараз нелегкий час випробувань, то потребуєте знайти когось, хто вже пройшов цей шлях, хто також зазнав подібного болю і зріс у пізнанні благодаті й слави. Дуже зміцнить і багато чому навчить знайомство з тими героями віри (шукайте таких), які подолали випробування і вийшли з них твердою хodoю переможця. Те, з чим ви зараз змагаєтесь, дуже знайоме багатьом іншим.

І коли Бог почне Своєю ласкою використовувати ваш досвід для Своєї слави, ви самі зможете підтвердити цей принцип “спільності” – підставити комусь плече, сказати: “Чи можу чимось допомогти? Я вже пройшов цей шлях!”

Для мене як пастора величезним розчаруванням

було безпорадно стояти по-руч з тими, хто зазнавав нестерпного болю. Я рано навчився принципу, що не треба казати “я тебе розумію”, коли насправді не розумієш і не був у шкірі того, хто страждає. І як було добре, якщо хтось із присутніх – той, хто пережив щось подібне у своєму житті, – підходив до страждальця, обіймав його за плечі, мов пораненого вояку, і казав: “Я справді тебе розумію. Давай поговоримо”.

ОБМЕЖЕННЯ ВИПРОБУВАНЬ

Наступна “істина реальності” полягає в тому, що ми здатні переносити випробування. Прочитаємо далі 1 Кор. 10:13 – “...вірний Бог, Який не попустить, щоб ви випробувалися більше, ніж можете”. Ця заява гарантує, що Бог ніколи не попускає статись тому, чого ми справді неспроможні стерпіти. Це схоже на знак обмеження (скажімо, на напис “п’ять тонн”), який стоїть на сільській дорозі біля мосту. Бог знає нашу “вантажопідйомність”,

тому обмежує вагу тягара, який маємо нести.

В одній країні, де ми жили, існувала служба прийому порожніх пляшок. Кожна пляшка коштувала 10 центів. Марта і я не дуже полюбляли здавати склотору – тож пляшки накопичувались у нашому гаражі, і незабаром їх назбиралось на досить солідну суму. Якось увечері, коли купи ящиків стали загрозливо високими, я вирішив, що прийшов час позбутись цих пляшок. Наш син-дошкільник Метью зайшов слідом за мною в гараж і поважним тоном сказав: “Дозволь тобі допомогти, тату”. (Цікаво, чому діти пропонують поміч, коли занадто малі для цього, а коли достатньо дорослі для ефективної допомоги, в них щезає ентузіазм?) “Авжеж, Мет”, – відповів я. І тоді мос дорогоцінне маленьке чадо вхопило два ящики, намагаючись одночасно досягти їх до машини.

Коли ми приїхали до бакалійної крамниці, я взяв візок, згрузив туди пляшки (кілька засунув під піхви) і попрямував до магазину. Мет ніс свої ящи-

ки. На півдорозі – тобто посередині автостоянки – він поставив їх на землю і втомленим голосом сказав: “Я більше не можу, тату. Вони занадто важкі”. “Послушай, Метью, – зауважив я, – ти ж сам запропонував мені допомогу. Якщо щось почав, не гоже кидати на половині шляху. Давай, піднімай ці ящики. Рахую до п’яти...”

Ви справді повірили, що я так повівся з сином? Звичайно ж, ні! Як батько я розумів його обмеженості. Отже, підняв ящики Мета і поклав їх у візок. І якщо я – земний грішний батько – з розумінням поставився до свого сина, то наскільки ж більше мій Небесний Батько – Той, Хто знає мене досконало, – попіклується про те, щоб я “не надірвався” через якенебудь випробування. Маєте в це щиро вірити. Якщо Господь попускає проблемам статися у вашому житті, значить, ви здатні витримати навантаження.

Це, однак, не означає, що наші проблеми не здаватимуться часто нестерпними. Головне – пам’ятати: якщо допустив їх Бог (Той, Хто знає нас досте-

менно і навіть набагато краще за нас самих), то можемо бути впевнені, що вони ні в якому разі не переважать нашу здатність їх перенести.

Це обітниця, яка гарантує, що хоча ми й можемо зігнутись під вагою негараздів, але ніколи не зламаємось. Наше життя лише тоді розіб'ється, мов крихка ваза, коли дозволимо гіркоті додати ваги й так важкому тягарю боротьби.

Є одна практична порада – настільки стратегічно важлива, що про неї просто неможливо не згадати. У всіх нас буває часом таке відчуття, наче Бог реально нічого не робить у нашому житті впродовж дуже тривалого часу. Ми бачимо, як Він активно діє в житті інших людей, але в нашому, як не дивно, майже нічого надзвичайного не відбувається. Від цих думок стає прикро, і ми часто починаємо ремствувати: “Чому Бог завжди щось робить деся, та тільки не в моєму житті?”

Але подумайте: якби Бог дійсно нічого для вас більше не зробив, крім відкуплення гріхів, то Він і

так би вчинив для вас набагато більше, ніж ви того заслуговуєте. Одного цього досить, щоб віддавати Йому славу і хвалу решту свого життя. Однак, Бог усе-таки не залишається бездіяльним. Він стоїть на варті нашого життя, зважує і вимірює, щоб не допустити нам більшого випробування, ніж ми здатні витримати. Все це відбувається непомітно для нас. Час від часу я, засинаючи, люблю дякувати Богу за все, що Він для мене сьогодні зробив, хоча я того й не відчув. Навіть коли вам нічого пригадати, за що б подякувати Господу, прославте Його хоча б за обіцянку допускати тільки ті випробування, що нам під силу, і берегти від нищівних ударів життя.

БОЖІ НЕОБМЕЖЕНІ МОЖЛИВОСТІ

Третя “істина реальності”, яку потрібно знати, – це той факт, що у Бога є чимало надприродних засобів, як вирішити ту чи іншу проблему. Заключна частина 1 Кор. 10:13 звучить так: “...при спробі й полегшення дастъ, щоб

знести могли ви її”. Мені подобається текст 2 Петр. 2:9 – “Вміє Господь рятувати побожних від спокуси” – який гарантує, що навіть тоді, коли мені непереливки, коли здається, що я знаходжусь у безвиході, наче заточений в чотирьох стінах без дверей та вікон (через котрі можна було б вибратись), Бог уже знає, як визволити мене з цієї ситуації. Він завжди піклується про засіб рятування.

Коли Саул полював на Давида, той, опинившись у холодній печері, почав плакати до Бога: “Доки, Господи, будеш мене забувати назавжди, доки будеш ховати від мене обличчя Своє? Як довго я буду складати в душі своїй болі, у серці своїм – щодня смуток? Як довго мій ворог підноситься буде над мене?” (Пс. 12:2, 3).

Ми також інколи почуваємося, як Давид: наче Бог кинув нас напризволяще; в такі моменти ми схильні самі вигадувати собі якісь плани вирішення проблем. Кажемо собі: “Зроблю ось так. Та ні, мабуть, це не спрацює. Ось що потрібно робити! Ні –

це також навряд чи допоможе”. І почуваємося замкнутими в безвиході – ніякої надії зарадити собі.

Діти Ізраїля, коли Бог визволив їх з Єгипту величими чудесами, теж, здавалося, опинились у безвиході: позаду здіймається пилюка від єгипетських колісниць, які швидко наближаються, а попереду – Червоне море. Якою ж була їхня реакція? Мабуть, вони сказали: “Бог у Єгипті вигадував такі способи нашого визволення, що нам і не снились. Згадайте хоча б ці десять покарань. Хто б міг подумати, що Бог їх вчинить? Тільки уявіть тепер, що Бог приготував для цих бідолашних єгиптян. Ото буде на що подивитись”. Але, на жаль, євреї сказали дещо інше: “...ліпше нам рабство Єгиптові, аніж помирати нам у пустині!” (Вих. 14:12).

Втім, у Бога був план визволення їх і в цій ситуації – такий, що їм і не снився. Господь промовив до Мойсея: “Що ти до Мене кличеш? Говори до синів Ізраїлевих, нехай рушають! А ти підійми свою палицю, і простягни руку

свою на море, і розітни його, – і нехай увійдуть Ізраїлеві сини в середину моря, на суходіл”
(Вих. 14:15, 16). Що сталося далі, ми добре знаємо: море розділилось, і ізраїльтяни пройшли через нього. Єгипетська армія сунулася за ними, але Бог повернув морські води й потопив її, немов те каміння. Ось так Бог врятував Свій народ – небезпека минулася. Він дійсно знає, як визволити побожних від спокуси.

Пригадую, як консультував одну жінку, яка тільки-но навернулась до Христа. Вона широко прагнула стати благочестивою дружиною – такою, якою її бажає бачити Бог. Отже, ми розглянули з нею кілька біблійних уривків, що зображують портрет побожної дружини, і тільки про те ѹ говорили, що необхідно поблажливо відноситись до головуючої ролі її чоловіка. А потім вона якось прийшла до мене і сказала: “Пасторе, у мене виникла велика проблема. Я заощадила деяку суму грошей, щоб опорядити нашу їdalню. Мені подobaється, як умеблювала свою їdalню моя свекру-

ха, отже, я шукала щось подібне. Після того як я вибрала кілька оголошень про продаж меблів, що вже були у користуванні, ми з чоловіком поїхали подивитися на них. Але, здається, моєму чоловіку взагалі нічого не потрібно. Він такий нечутливий. Пара гарнітурів мені дійсно прийшлись до смаку, але він лише буркнув: «Нічого путячого»”.

Я переконував цю жінку виявляти терпіння й чекати, доки Господь Сам втрутиться в цю ситуацію. Наступного тижня вона прийшла і сказала, що все стало тільки гірше. “Найгірше те, що гроші-то мої, але я не можу нічого купити, тому що мого чоловіка не цікавить, які у нас меблі. Йому байдуже, чи буде в нас кімната у французькому стилі, або чи існує Армія Спасіння. Все, що йому потрібно, – це газети, зручне крісло й телевізор”.

Минуло ще пару тижнів, коли вона знову прийшла і на цей раз випалила: “Ви не повірите, що сталося! Подзвонила свекруха і сказала, що купила для своєї їdalньі

новий гарнітур, запитавши, чи не бажаємо ми забрати її старий”.

Бог чинить бува не зовсім так, як ми гадаємо. Але очевидно, що в Нього є безліч різних засобів, як нам допомогти. Якщо Йому вірність та виявляємо терпіння, Господь обов'язково у Свій час використає одну з тих неосяжних можливостей, які нам і не снились.

БОЖА СИЛА

Четверта істина, про яку маємо пам'ятати, полягає в тому, що які б не були проблеми, з нами завжди присутня Божа діюча сила.

У мене є друг, який придбав чудово сконструйований автомобіль. Коли ми чекаємо на зелене світло, я часто кажу йому: “Ану, вимкни й увімкни запалювання”. Двигун починає працювати так тихо, що взагалі не чутно якої-небудь вібрації чи шуму. Якби я опинився за кермом такого автомобіля, то згубив би з сотню стартерів, помилково вважаючи, що двигун мертвий. Якби не наявність тахометру, що рахує частоту

холостих обертів, ви б і не здогадались, що машина завелася.

Більшість часу ми не помічаємо, як Божа сила діє в напрямку вирішення наших проблем. Інколи ми споглядаємо лише незначні прояви Його роботи в нашому житті. Однак Бог ніколи не припиняє Своєї роботи, яка має принаймні три аспекти.

Божа сила обертає зло на добро. Цей перший аспект підтверджується уривком з Рим. 8:28, який запевняє нас, що Божа сила здатна навіть зло обернути на добро. Йдеться про її феноменальну можливість трансформувати навіть найгірші обставини у найліпші наслідки – із найжахливішого створювати найчудовіші.

Якщо ви дійсно зневірені й розчаровані, прочитайте історію про Йосипа, записану в Бут. 37-50. Зраджений найближчими людьми (своїми братами), він був проданий у рабство єгиптянам. Потім, в домі Потіфара, де досяг неабиякого становища, він став жертвою підступної

дружини господаря, яка щодня намагалась спокусити юнака.

Єгиптяни любили похвалитись гарними, чуттєвими жінками, тож Потіфар як один із вищих вельмож країни мав, без сумніву, дружину з велими привабливою зовнішністю. Як дуже зайнятий чиновник він часто відлучався з дому, і господина, мабуть, почувалась самотньою.

А тут перед очима мелькав молодий, сильний юнак, що опікувався щодня господарськими справами. І сталося, коли вона ухопила його за одяг, він просто втік від неї. Побачивши це, Бог задоволено сказав: “Молодець цей Йосип.

Він – саме та людина, що Мені потрібна”. Після цього, однак, “потрібна людина” просиділа три роки у в'язниці – три роки Йосип був усіма забутий (можливо, в цей час Бог зцілював його від гонору). Потім, у Свій час, Господь визволив його й підняв до рівня другої людини в єгипетській імперії.

Коли на рідній землі Йосипа стався голод, брати, які колись зрадили його, прийшли до нього просити

хліба. Тепер їхнє життя було в руках Йосипа. Незабаром його батько переїхав до Єгипту. І коли він помер, брати Йосипа не на жарт перелякалися, вважаючи, що тепер він забажає помститись (Бут. 50:15). Приповзли до нього навколошки, але почули лише: “Не бійтесь, бо хіба ж я замість Бога? Ви задумували були на мене зло, та Бог задумав те на добре, щоб зробити, як вийшло сьогодні, – щоб заховати при житті великий народ!” (Бут. 50:19, 20). Отже, Бог використав Свою силу, щоб найгірші моменти Йосипового життя використати для найвищого блага.

Ця Божа здібність зло обертати на добро прекрасно була продемонстрована на хресті. Чи був в історії людства більш зухвалий, несправедливий та жахливий вчинок, ніж той, коли Божий Син висів на хресті, нестерпно страждаючи, немов розбійник? Все пекло раділо три дні. Сатана вважав себе переможцем – він знищив всепереможного Божого Сина. Але Бог обернув це неймовірне зло на неймовірне добро: спасіння від гріхів. Пекло

переможене, людям здобуте небо.

На жаль, не бажаючи чекати з терпінням, ми часто ступаємо на шлях свавілля, намагаємося все взяти у свої руки. І в той час як Бог продовжує Свою справу добра, ми втручаємося, заважаємо, все пусємо, що супроводжується гіркотою, помстою та іншими руйнівними недекватними реакціями. Ми ж потребуємо йти стежиною Христа, бо “не вчинив Він гріха, і не знайшлося в устах Його підступу! Коли був лихословлений, Він не лихословив взаємно, а коли Він страждав, не погрожував, але передав Тому, Хто судить справедливо” (1 Петр. 2:22, 23).

Божка сила має справу з нашими ворогами. Інший аспект дії Божої сили в наших проблемах полягає в тому, що вона має справу з нашими ворогами. Йосип сказав своїм братам: “Хіба ж я замість Бога?” (Бут. 50:19). Це дуже важливe запитання. В Рим. 12:17 маємо вказівку: “Не платіть нікому злом за зло, дбайте про добре перед усіма людьми!” Ця чудова істина була про-

демонстрована, коли Йосип визнав, що його взагалі не стосується, мститися чи не мститися – цим займається Бог, Який завжди чинить справедливе. Ми відчуємо велике моральне полегшення, якщо скажемо: “Боже, ці люди – не моя справа. Сам займися ними”. Така позиція свідчить, що ми не зазіхаємо на місце Бога і замість зла відплачуємо ворогам добром. Далі читаємо в Рим. 12:19-21:

“Не мстіться самі, улюблени, але дайте місце гніву Божому, бо написано: «Мені помста належить, Я відплачу, говорить Господь». Отож, як твій ворог голодний, – нагодуй його; як він прагне, – напій його, бо, роблячи це, ти згортаєш розпалене вугілля йому на голову. Не будь переможений злом, але перемагай зло добром!”

Яка це свобода – знати, що Бог Сам матиме справу з тими, хто нам зашкодив чи скривдив нас! Це – свобода любити. Ісус вчив:

“Ви чули, що сказано: «Люби свого ближнього, і ненавидь свого ворога». А Я вам кажу:

*Любіть ворогів своїх,
благословляйте тих,
хто вас проклинає,
творіть добро тим,
хто ненавидить вас, і
моліться за тих, хто
vas переслідує, щоб вам
бути синами Отця ва-
шого, що на небі, що
наказує сходити сонцю
Своєму над злими й над
добрими, і дощ посилає
на праведних і на не-
праведних. Коли бо ви
любите тих, хто вас
любить, то яку нагороду
ви маєте? Хіба не
те саме й митники
роблять? I коли ви
вітаєте тільки братів
своїх, то що ж особли-
вого робите? Чи й погані
ни не чинять отак?
Отож, будьте доско-
налі, як досконалий
Отець ваш Небесний!”
(Mt. 5:43-48).*

І знову та ж сама про-
блема: ми починаємо втру-
чатись, заважати Богу.
Господь ніколи не споряд-
жав і не уповноважував
нас чинити над ворогами
правосуддя або мститися.
Ми просто неспроможні це
правильно робити – ось
чому подібні спроби завж-
ди лише все ускладнюють.
Бог – єдиний, Хто має пра-

во, силу і мудрість таке
чинити.

Ніколи не забуду, як до
мене в офіс прийшла жінка
похилого віку і в запалі
вилила на мене купу
нарікань на свого
чоловіка. Коли я запитав,
скільки вони вже
одруженні, то виявилось,
що більше, ніж 40 років.
Ніколи у своєму житті я
не радив (і ніколи не
пораджу) своїм підопічним
руйнувати сім'ю. Але коли
ця старенька продовжувала
свій безкінечний список
доказів, що її чоловік
такий нікчема, я нарешті
сказав: “Чому ж ви стільки
років прожили з такою
поганою людиною? Чи
спадало вам коли-небудь
на думку якось покінчити
з цим? Це не означає, що
я раджу вам це зробити –
мене просто цікавить ваша
думка”. “О, ні! – вигукнула
жінка. – Я ніколи не
розірву цей шлюб”.

Спочатку я подумав,
що вона керується якими-сь
шляхетними мотивами,
але протягом бесіди
зрозумів просту річ: вона
так ненавидить свого
чоловіка, що категорично
проти розлучення, адже
тоді не зможе йому

постійно дошкуляти. То була єдина причина, чому вона зберігала цей жахливий шлюб – навіщо втрачати таку можливість істи поїдом свого ворога з усіх боків?

Але Бог закликає нас вибрati кращий шлях. Серед життєвих негараздів можемо покладатись на Його силу, яка не бездіяльна відносно тих, хто з нами ворогує. Саме тоді отримаємо свободу бути схожими на свого Небесного Батька – спроможні будемо благословляти тих, хто осипає нас прокльонами; молитись за тих, хто зловтішно експлуатує нас; любити своїх ворогів. Чому? Тому що знатимемо, що Божа сила зрештою справедливо відплатить кожному з них.

Божа сила тримає нас. Третій аспект Божої сили, на який ми можемо розраховувати, міститься в 2 Кор. 4:7-9: “А ми маємо скарб цей у посудинах глиняних, щоб велич сили була Божа, а не від нас. У всьому нас тиснуть, та не потиснені ми; ми в важких обставинах, але не впадаємо в розпач. Переслідують нас, але ми

не полишені; ми повалені, та не погублені”.

Мені подобається думати, що Бог дуже цінує мене як особистість. І навіть якщо б я дійшов до краю, Він би Своєю чудовою суверенною силою зберіг мене здоровим та неушкодженим.

Псалміст часто засвідчує, що Бог тримає його правою рукою. У Старому Заповіті “Божа правиця” – метафора, котра вказує на Божу силу. Згадайте, як ви тримаєте за руку дитину, що йде з вами поруч. Бува, що в неї без будь-якої причини “земля йде з-під ніг”. Але навіть коли дитина втрачає рівновагу, ви не даєте їй впасті. Ваші сильні руки міцно захищають її від падіння.

Яка чудова картина! Бог тримає мене Своєю могутньою правицею, коли я крокую життєвими стежинами. Коли під час подорожі в мене “земля йде з-під ніг”, я не панікую, бо Він не випускає мене зі Своєї руки. Отже, можемо цілком покласти на Його силу, яка не попустить нам безнадійно впасті і зрештою піdnіме та захистить.

БОЖА ПІДТРИМКА

П'ята істина, якої ми три-
маємось у важкі часи,
стверджує, що Божа
підтримка дійсно реальна.
В 2 Кор. 12:7-9 Павло го-
ворить про свої страждан-
ня через колючку в тілі.
Він тричі молився, щоб
позбутися її, але даремно.
Отож, апостол скорився,
що все життя доведеться
терпіти це лихо. Але зро-
бив це з позитивним на-
строєм, вирішивши, що
дозволить Божій силі яв-
лятись через свою неміч.
Чому? Тому що пізнав,
що Божої ласки достатньо,
аби підтримувати його
в життєвих негараздах.

Протягом багаторічного
пасторського служіння я
відвідував людей, що
зазнавали надзвичайних
страждань та проблем. І
мушу зізнатись, що багато
разів, залишаючи їх, казав
сам собі: “Неймовірно! Як
вони так чудово тримають-
ся?” Я думав, що на їхньо-
му місці просто збожеволів
би. Але потім знову в серці
звучали сповнені впевне-
ності слова, які Бог сказав
Павлу: “Досить тобі Моеї
благодаті”. Ця Божа лас-
ка – мов вічні могутні

руки, що підхоплюють нас
і міцно огортають, сповню-
ючи силою.

Божа благодать дарує
нам нічим не заслужену
допомогу. Якщо трапиться
біда – вона завжди з нами.
Та чи вистачить її? Коли
спитаємо, чи існує пробле-
ма, глибша й ширша за
Його ласку, то отримаємо
чітку відповідь: ні! Ось
чому Бог сказав Павлу:
“Досить тобі Моеї благо-
даті” (2 Кор. 12:9).

ЦІЛЬ ВИПРОБУВАНЬ

Шоста істина, на яку має-
мо покладатись у важкі
часи, полягає в тому, що
Бог використовує страж-
дання для особливої мети
в нашому житті. Він не по-
пустить жодного даремного
болю. Кожне випробуван-
ня, кожна слезина слу-
жить якісь цілі – нічого
не трапляється випадково.

Взагалі існує дві основні
біблійні мети: *наше духов-
не зростання* (про це як-
раз і читаємо в Як. 1:2-4)
і *Божа слава* (Ів. 9:3).

Страждання приверта-
ють до себе увагу оточую-
чих людей. В Єср. 10:33
написано: “Ви були то ви-
довищем зневаги й зну-

щання, то були учасниками тих, що жили так”.

Якось на Різдво хтось подарував нашим дітям пластикову каску пожежника – одна з тих ситуацій, яка не викликає у батьків особливого захоплення. На верхівці цієї каски з батарейками спалахував вогник, і раз за разом ревіла сирена. Отже, наші діти ганяли по двору з цією сиреною та вогником. Не звертати на них увагу було просто неможливо.

Приблизно така ж ситуація виникає і з нашими проблемами. Тільки-но з нами щось скоїлось, як усі починають звертати на нас увагу. Ось чому життєві негаразди є чудовою нагодою пройти крізь випробування так, як вчить Біблія, – тобто продемонструвати цьому світу (для якого стали “видовищем”) присутність у нашому житті Божої слави. Отож, страждання стають своєрідним плацдармом, який Бог може використати для прославлення Себе і явлення Своєї могутності.

Я мав можливість чути й бачити Джоанну Еріксон Тада, яка розповідала усім

про свою глибоку любов до Бога і щиру радість у Христі.Хоча вона була паралізована від плечей і нижче, та обличчя цієї жінки, що сиділа в інвалідній колясці, випромінювало щастя. Було очевидно, що вона знає реального Бога, Який її втішає, задовольняє її потреби, здійснює її бажання і зміцнює посеред такого випробування, що триває все життя. Джоні переконливо продемонструвала реальність, силу й ласку живого Бога. В той час як нарікання, жалість до себе й гіркота є небіблійними реакціями на страждання, свідчення про Божу силу та її присутність у житті незаперечно являють (nehай навіть через біль) велич Його благодаті та слави.

Отже, страждання – це свого роду платформа для демонстрації Божої сили. Інколи цю силу Бог являє через чудесне визволення; інколи ж – через дарування Своєї благодаті позитивно реагувати на проблеми (навіть ті, що тривають усе життя), відображаючи прощення й мир.

Коли випробування виводять нас на сцену загальної уваги, це наш привілей – біблійною поведінкою вразити сатану його ж зброєю, щоб не дати йому затьмарити Божу славу. Наші проблеми надають унікальну можливість продемонструвати, що Бог дійсно заслуговує на поклоніння й подяку – що б там не було; що ми охоче зберігаємо Йому свою вірність – що б там не було; що Він є реально присутнім у нашему житті, і ми відчуваємо Його силу, навіть страждаючи.

Коли зазнаємо болю, переживаємо процес, що має за мету не тільки явити Божу славу, але й стимулювати наш духовний зрист, сформувати характер і взагалі навчити жити. Яків у післанні (Як.1:2-4) закликає нас мати “повну радість”, адже знаємо, що проблемні ситуації корисні для нас – щоб “досконалі та бездоганні були, і недостачі ні в чому не мали”.

Але як саме це відбувається? Якщо прочитаемо далі, то побачимо чотири кроки того процесу, що

призводить до духовного зростання: випробування нашої віри, терпеливості, покірливості та віри в молитву.

Випробування нашої віри. Це відбувається, коли проблеми стають викликом для нашої віри. В такі часи ми наче займаємо місце свідків, щоб засвідчити свою віру. Я радий, що Бог – це не є щось таке аморфне, слизьке, що не вхопиш. Він не “Фігаро тут – Фігаро там”, на якого неможливо покластися. Він ніколи не грає з нами в хованки, але чітко й зрозуміло явив Свої обітниці, Свій характер і Свої плани. Йому можна довіряти – Він незмінний і абсолютно справедливий. Він – наша скеля, за Його руку варто вхопитись у лиху годину.

Коли настають важкі часи, я вірою тримаюсь за Його обітниці:

“Я тебе не покину, ані не відступлюся від тебе!” (Євр. 13:5). “І знаємо, що тим, хто любить Бога, хто по- кликаний Його постановою, все допомагає на

*добре” (Рим. 8:28).
“А терпеливість нехай має чин досконалий, щоб ви досконалі та бездоганні були, і недостачі ні в чому не мали” (Як. 1:4).*

Коли ваше серце розбите, і вас окутала темрява, так що навіть у кінці тунелю не видно світла, ці обітниці не перестають бути правдивими – лише вони є джерелом сили й стабільності.

Коли настають важкі часи, я вірою вибираю Його шляхи. В такі періоди ми молимось приблизно так: “Мій Небесний Батьку, мені відомо зі Святого Письма, як Ти діяв у житті реальних людей. Тому я знаю, який Ти насправді, тож пройду цей шлях, цілковито покладаючись на Тебе. Я не піддамся гіркоті й відкину будь-які маніпуляції. Я просто дозволю Тобі діяти згідно Твоїх планів”. Так ми молимось і вірою за це тримаємось.

Коли настають важкі часи, я вірою покладаюсь на Його характер. В 1 Кор. 10:13 написано: “вірний Бог”. Вірою ми опираємось на

той факт, що Бог ніколи нас не підведе. Ніколи такого не буде, щоб Він з’явився запізно – коли ви вже так настраждались – і сказав: “Мені справді дуже шкода, але протягом осінніх трьох тижнів Я був занадто зайнятий, отже не мав достатньо часу, щоб займатися твоїми проблемами”. Божий настрій не змінюється, мов та погода; на Нього можна покладатись, Він заслуговує на вашу довіру. Бог є люблячий, справедливий (до ваших ворогів), праведний, добрий та милостивий.

Коли настають важкі часи, випробовується наша віра. Важкі часи потрібні, щоб змусити нас засвідчити (немов на місці свідків у суді), що ми дійсно віримо в Бога, покладаємося на Його обітниці, приймаємо Його методи і сповідуємо Його добрий характер у будь-якій ситуації – що б там не трапилося. Якщо ж наше свідоцтво не дотягує до такого рівня, це свідчить про слабкість нашої віри.

Випробування нашої терпеливості. Коли ми намагаємось “відповідати вірою”, то стикаємось із

проблемою терпіння. Якщо міцно тримаємось за Бога, то ніколи не здамось і не поступимось. Цікаво, що перекладене українською мовою слово “терпеливість” у грецькій складається з двох слів: “*гупо*” (під) і “*мено*” (залишатись, перебувати). Буквально воно означає перебувати під тиском, доки Бог не завершить Свою справу.

Наша родина полюбляє їсти кавуни, і дітки ще змалечку скумекали, що достатньо навіть трішечки натиснути великим пальцем на вологе насіння, як воно, вислизнувши, полетить через увесь стіл; це особливо смішно, коли влучаєш комусь (скажімо, сестрі) прямо в обличчя.

Більшість із нас приблизно так і реагують на життєві проблеми. Якщо обставини починають тиснути на нас, яка наша реакція? – “Боже, я не хочу цього! Виріши скоріше мою проблему! Негайно!” Та коли Бог каже “ні”, і ми, замість того щоб намагатись якось викрутитись, приходимо до Бога й міцно тримаємось за Його вірою, ця віра породжує терпіння. Знаходиться під тиском –

це важливий аспект Божої праці, мета якої – зробити наше життя більш ефективним.

В лиху годину добре допомагає записування істин про Бога, підкріплених біблійними уривками й діречних у тій чи іншій ситуації. Коли ми вчимо їх напам'ять і молимось над ними, вони вкорінюються в наше серце та розум. Тверде рішення завжди чекати, що Бог виконає всі Свої обітниці, і постійно, в будь-якій ситуації виявляти послух – це і є справжня терпеливість.

Прагніть з надією духовного зростання, Божої ласки та слави і радійте кожній ознаці, що Бог щось робить у вашому житті. Постійно аналізуйте себе – чи ваше життя цілком віддане Господу? Чи, може, в якийсь момент ви почали більше покладатися на себе, ніж на Бога, і йти власними шляхами? Почали маніпулювати іншими, стали занадто образливими, різкими? Словнилисісь гіркотою та духом непрощення? А може, навпаки, ще міцніше вчепились за Божу

руку і практикуєте біблійну поведінку?

Випробування нашої покірливості. Якщо навчились нездоланній стійкості в вірі, маємо третій динамічний етап: підкорятись усюому виховному процесу. “Майте, брати мої, повну радість, коли впадаєте в усілякі випробування, знаючи, що досвідчення вашої віри дає терпеливість. А терпеливість нехай має чин доскональний, щоб ви досконалі та бездоганні були, і недостачі ні в чому не мали” (Як. 1:2-4).

“Нехай має чин доскональний” – це імператив, наказ дозволити процесу мати місце у вашому житті. Щось подібне відбувається в хірургії. Коли входить хірург і каже, що нам потрібна операція, ми відповідаємо: “Добре, я згоден пережити цей біль”. Ми довіряємо лікарю і впевнені, що зрештою він піклується про наше здоров’я. А тепер уявіть собі іншу ситуацію: нас привезли в операційну кімнату, і лікарі готуються робити нам операцію. Коли заходить хірург, ми помічаємо, як він

проходить повз візочки, на яких лежать гострі-гострі скальпелі. Ось медсестра подає йому рукавички, після чого підкочує один такий візочек усе ближче й ближче до нас.

Побачивши це, ми бормочемо собі під ніс “ні за що”, після чого зіскакуємо з операційного столу. Наш лікар, схопивши скальпеля, починає ганятись за нами по кімнаті, намагаючись на бігу зробити операцію.

Зрозуміло, що це фантазії, але багато хто з нас завдає Богу саме такого клопоту, коли Він починає через випробування нас “оперувати”. Ось чому текст Як. 1:4 закликає нас підкоритись Божому процесу виховання. Маємо протистояти першим імпульсивним бажанням “зіскочити з операційного столу”. Навпаки, ми повинні покладати всю надію на нашого божественного Хірурга і просто терпіти, розуміючи, що колись ці страждання доведуть до найвищої мети – саме тоді відчуємо радість і прославимо Бога за весь пройдений шлях.

Випробування нашої віри в молитву.

Яків говорить нам про молитву. “А якщо кому з вас не стачає мудрости, нехай просить від Бога”

(Як. 1:5). Не раз у нашему житті виникатимуть ситуації, коли ми просто не знатимемо, що робити, як бути. Потребуватимемо тоді йти до Небесного Отця, шукаючи Його мудрості. Якщо ж горе настільки нас зранить, що не зможемо навіть правильно молитися, Біблія обіцяє поміч Святого Духа (Рим. 8:26), Який Сам молитиметься за нас “невимовними зідханнями”, виправить увесь безлад наших думок та почуттів і принесе наші молитви до Бога. Отця як Заступник, але згідно Його святої волі.

Молитви допомагають посеред проблем знову узріти Бога. Вони відводять наш погляд від страждань і надають змоги по-новому подивитися на Господа – на Його всемогутність, милосердя та справедливість.

Молитви також багато чого відкривають і про нас самих. Коли я молюсь посеред життєвих

негараздів, то можу інколи сказати: “Господи, Ти знаєш мої неприємності з Бобом та Селі. Вони...” Часто Бог зупиняє мене й каже: “Так, Я знаю все про них. Але давай поговоримо про тебе”. Молитва дає можливість побачити ті речі в моєму житті, які потребують виявлення, якщо дійсно прагну досконалім та бездоганним бути і “недостачі ні в чому” не мати (Як. 1:4). Отже, часто на мої молитви-нарікання Бог відповідає так: “Я потурбуюсь про тих людей, але давай зараз поговоримо про тебе”.

Молитва часто нагадує мені ті біблійні правдиві принципи, які в даний момент доречні. Під час молитви Боже Слово “повертається” до мене, нагадуючи про ті уривки та принципи, яких я так потребую для застосування. Таким чином, я отримую від Бога мудрість – знання про Нього, про мене, про Його Слово. “А якщо кому з вас не стачає мудрости, нехай просить від Бога, що всім дає просто, та не докоряє, – і буде вона йому дана” (Як. 1:5).

Немає легкого шляху, щоб подолати життєві труднощі, але завжди є правильний шлях: сприймати випробування з радістю (адже знаємо, який позитивний вони матимуть результат), практикувати віру, смиренно скоритись усьому виховному процесу і молитися, щоб Бог дарував мудрість.

Якщо серцем приймемо той факт, що труднощі – то є цілеспрямований процес, повинні будемо узгодити свої життєві цілі з цілями Божими для нас. Якщо ж нашими цілями буде лише досягти максимального комфорту, земного добробуту та грошей (щоб купувати все, що забажається), то в лиху годину не зможемо втішатись надією на Бога. Адже в Божих очах усі ці земні цілі не є сенсом нашого існування. Для Нього наш характер важливіший за готовівку, комфорт та красиве життя. Наш духовний досвід має для Нього незрівнянно більшу цінність, ніж легке безжурне існування, що не навчить нас збагачувати життя інших та інвестувати своє життя у вічність.

Чим визначається ефективність випробувань, що зненацька на нас звалюються? Тим, що під кінець ми більше уподоблюємося Ісусу Христу, ніж на початку. Ще раз нагадую, що біль – то є божественний виховний процес, і Бог ніколи не допустить жодної слозинки, пролитої даремно.

В лиху годину з'являється багато питань, які непокоють наш розум та серце. Але всі вони обертаються навколо двох найважливіших питань, на які маємо вичерпні та безсумнівні відповіді – Хто? і Що?

Хто? – це Він, наш Бог. Він надійний, Йому можна довіряти. Він працює в нас і через нас, виливаючи потоки Своєї ласки, доки не з'являється очевидні ознаки нашого духовного росту й не прославиться Його Ім'я.

Що? – це моє знання того, що є справді істиною, на яку можна покластись. Як реагувати на труднощі? Відкинувши деструктивну, непродуктивну альтернативу, ми вибираємо вбачати у проблемах кінцеву радість, яку нам подарують могутні, творчі руки Бога;

вибираємо не дозволяти багажу наших почуттів впливати на нашу поведінку – маємо керуватись не почуттями, а надійним знанням, завдяки якому вважаємо всі негаразди причиною для щирої радості, коли вірою тримаємось істин про Бога (про Його обітниці, характер та методи), коли коримось Його виховному процесу і прохаемо в молитвах мудрості, щоб витримати тиск випробувань, наслідок яких – зримі ознаки нашого духовного зростання (в характері і духовному досвіді) та відображення Божої слави.

Ці принципи духовного росту та Божої слави ми часто знаходимо у Святому Письмі. Весь Новий Заповіт пронизує одна головна ідея: Бог буде чинити все необхідне, аби уподібнити нас Своєму Сину. Одним з методів цілком може стати використання проблем, щоб довести нас до такого рівня реагування на випробування, яке б мінімізувало потенціальну шкоду, яку ми могли б завдати Божому Царству. Духовне зростання ефективно відбувається під тиском життє-

вих проблем, які навчають нас бути більш богоцентричними, ніж самодостатніми. Тільки тоді відображатимемо Божу славу, коли кожну атаку ворога використовуватимемо для сміливого засвідчування Божої честі та Його праці в нас і через нас.

БОЖА МЕТА – ЩОБ МИ ПІЗНАЛИ СПРАВЖНЄ БЛАГО

Xіургія. Багато хто з нас пройшов крізь це – болісно, неприємно, незручно, страшно й гнітюче. Однак ми зважились на операцію. Чому? Тому що її ціль варта болю. Вона обіцяє хороший результат.

Боже Слово запевняє нас, що усілякий біль, який Бог попускає, також має свою мету. Фактично, Бог гарантує, що Його цілі завжди мають лише добре наслідки.

“І знаємо, що тим, хто любить Бога, хто покликаний Його постановою, все допомагає на добре. Бо кого Він передбачив, тих

і призначив, щоб були подібні до образу Сина Його, щоб Він був перворідним поміж багатьма братами” (Рим. 8:28, 29).

Обітниці в Рим. 8:28, 29 складаються з трьох важливих істин, які зміцнять нас у часи випробувань.

ТРИМАЙТЕСЬ ТОГО, ЩО ЗНАЄТЕ

Проблеми викликають у нас шалений шквал емоцій: відчай, біль, жадобу помсти, жалість до себе, злість, нарікання й багато інших. Якщо не пильнуватимемо себе, ці почуття заволодіють нами і відведуть наш погляд від того, що знаємо. Почуття руйнують віру і ослаблюють посвяту Богу. Те, що ми відчуваємо, часто викриває істину, яку знаємо.

Отже, коли болить, джерело нашої сили криється не в тому, що відчуваємо, а в тому, що знаємо. Рим. 8:28 починається зі слів “і знаємо”, що буквально означає абсолютне знання. Це знання в лиху годину не має нічого спільногого з “можливо”,

“сподіваюсь, що так” чи “було б непогано” – це реальність, яку можна вирахити словами “так воно й буде”. В той час як наші емоції – мов сипучий пісок, знання є твердою скелею.

Зверніть увагу: в Писанні всі великі уривки про життєві труднощі підкреслюють, що ми знаємо дещо – “хвалимось в утисках, знаючи, що утиски приносять терпеливість, а терпеливість – досвід, а досвід – надію” (Рим. 5:3, 4). Те ж саме ми вже бачили в Як. 1:2-4, який закликає мати “повну радість... знаючи, що досвідчення вашої віри дає терпеливість. А терпеливість нехай має чин досконалій, щоб ви досконалі та бездоганні були, і недостачі ні в чому не мали”. Навіть коли емоції викривають наш духовний зір, Божі істини перевірують незмінними. Істина залишається істиною, незалежно від того, що ми відчуваємо.

Божі істини – це наша міцна скеля, учепившись за яку, втримаємось під час життєвих штурмів.

Що ж ми знаємо? – що труднощі приносять досвід

(Рим. 5:3-5), що випробування збагачують нас, роблять більш корисними (Як. 1:2-5), що благо є кінцевою метою болючого виховного процесу. Є, однак, суттєва різниця між просто знанням і його застосуванням. Але тільки істина є стабілізуючим фактором у лиху годину.

Одна близька знайома розповіла мені про місяці виснажливої депресії, в якій вона перебувала. Здавалось, ніщо не здатне було їй допомогти. За свідченням жінки, єдина лише річ вберегла її від абсолютної руйнації – “істина, що небо є реальним”. Це нескладне, але дуже важливе знання допомогло їй піdnятись вище всепоглинаючого виру емоційних проблем.

Інший мій друг, у якого два місяці тому вмерла дитина, сказав мені тремтячим голосом: “Зараз я відчуваю ще більший біль, ніж тоді. Єдина втіха – це віра, що Бог є суверенний і всемогутній”. Істина проста, але її достатньо, щоб встояти у випробуваннях.

Як Божі діти ми маємо в лиху годину велику перевагу: знання істини. Це

найнадійніша твердиня та захист серед проблем. Це – наше джерело сили. Вчепіться за цю скелю вірою.

БІЛЬ – ЦЕ ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС

Знову Рим. 8:28 нагадує нам, що біль – то є процес, кінцева мета якого – благо. Щоб прийняти цей біль, вкрай важливо зрозуміти, що Бог завжди нас змінює, і це – процес. Ніхто з нас ще не досяг рівня, який би цілком задовольнив Бога. Хоча Господь любить нас і прийняв до Себе такими, якими ми є, Він бачить наш потенціал, якими ми можемо бути. Утіхи мають той мінус, що роблять нас задоволеними своїм життям. Біль навпаки привертає нашу увагу до Бога, Який ліпить із нас тих, ким прагне нас бачити.

Цей процес має кілька вимірів:

Це всебічний процес. Якщо Бог перебуває і діє в усіх речах, це гарантує нам, що Він здатний кожний наш біль чи задоволення, лихо чи благословення використати для

глибокої трансформації нашого духа.

Всіх нас приваблюють гарні автомобілі. Але такими гарними та корисними вони стають завдяки відповідному процесу, що починається із розробки дизайну, який, в свою чергу, потребує, щоб майбутню машину гнули, били, нагрівали, формували, клепали, плавили та стискали. Процес цей досить тривалий, тому що конвеєр рухається майже непомітно, але він має ціль, бажану мету. Також цей процес складається із сотень різних компонентів, які утворюють одне ціле – деякі не дуже привабливі на вигляд і потребують багато зусиль, тиску; інші ж естетичні та гарні. Однак усі складові процесу є дуже важливими.

Істина полягає в тому, що біль є також частиною Божого процесу – це ми бачимо в контексті вищезгаданого тексту (Рим. 8:18, 23, 26). Прагнути, щоб Бог змінив нас без болю, рівнозначне прагненню, щоб безформний шмат заліза перетворився на гарний, корисний, зручний автомобіль без того, щоб

його гарненько “потискали” на конвеєрі.

Це постійний процес.

Фраза “усе допомагає” (Рим. 8:28) вказує на тривалий процес у теперішньому часі. Бог ніколи не відмовиться від нашого вдосконалення – ані від процесу для досягнення цього.

У мене в підвальні є купа недовершених справ – зламаних речей, які потрібно відремонтувати; антикваріату, який треба відполірувати. Але якщо ми з Богом, годі й сподіватись на “незакінчений проект” відносно нас.

Це процес, який контролює Бог. Бог пильнує, щоб усе в нашому житті “допомагало на добре” (Рим. 8:28). Поза кулісами мого життя діє Божа рука – рухає, змінює, обмежує, застосовує, тисне, зміцнює, перебудовує тощо. Бог є Той, Хто вміє повернати на добро все, що відбувається.

У 1856 році Августин Бертолд вирушив із Франції до Єгипту, де його просто приголомшила велич пірамід і краса сповненого гідності Сфінкса, що розташувався посеред пустелі. Там

Бертольді відчув магнетичну силу ріки Ніл. Там його талант митця знайшов сильний стимул. Під час цієї подорожі він зустрів ще одного гостя Єгипту: Фердинанда де Лессепса. Фердинанд знаходився там, аби просунути ідею щодо проведення каналу між Червоним та Середземним морями – адже тоді кораблям не довелося б огинати весь африканський континент, що було довготривалим та небезпечним. Бертольді захопила ця ідея. Він намірився спроектувати маяк і встановити його якраз біля входу до майбутнього каналу.

То був би не просто маяк, а “світло” європейської цивілізації, яка поширювалась на схід. Десять років знадобилося, щоб побудувати Суецький канал. І всі ці десять років Августин працював над своїм проектом маяку: займався кресленням, створював глиняні моделі; повикидав цілу купу планів, доки не зупинився на одному з них – найбільш досконалому, ідеальному.

Була лише одна проблема: де взяти кошти? Куди він тільки не звертався, все було даремно – ніхто його проектом не зацікавився. Отже, Суецький канал так і відкрили без маяка. Августин розбитий повернувся до Франції – 10 років марних зусиль, нікому не потрібної кропіткої праці.

Вам би сподобався його проект: колосальна статуя жінки в одязі, що здіймається в пустелі вище за Сфінкса; в одній руці вона тримає книги правосуддя, а в іншій – величезний піднятій вгору факел, що освітлює прохід до каналу.

Коли Августин повернувся до Франції, уряд країнискористався його талантом, щоб зробити Америці подарунок. Ця статуя свободи, що освітлює вхід до Нью-Йоркської гавані, демонструє, як втрачена, здавалось, мрія насправді стала початком таких великих звершень, які неспроможна була передбачити ніяка уява. Це той випадок, коли розчарування перетворилось на тріумф.

Якщо навіть у земних справах розчарування, біль, труднощі та зневіра можуть обернутися чимось величним та значним, то тим більше маємо сподіватись на такий же результат, якщо за справу беруться руки нашого мудрого та всемогутнього Бога.

Треба, однак, не потрапити в пастку сліпого та безвідповідального фаталізму, який вбачає у Творцеві як джерело зла, так і джерело добра. Хоча “усе допомагає на добре” (Рим. 8:28), не можна відкидати реальність людського вибору та його наслідків.

У своїй книзі “Страждання” Едіт Шиффер розповідає про дитину, яка загинула, зірвавшись зі скелі, і про дитину, яка на озері зісковзнула через ополонку під лід. Хіба це Бог жбурнув одне дитя зі скелі, а інше під лід? Звичайно ж, ні. Ці трагедії стались тому, що ми живемо в занепалому світі і є дітьми грішного людства. Але що б не трапилося, Божа могутня й творча рука спроможна використати

навіть такі жахливи ситуації, щоб зрештою все вийшло добро.

Життя, бува, дуже нагадує пазли. Наші долі – немов розкладені на столі тисячі шматочків загальної картини. На переший погляд, усі вони безнадійно переплутані, перемішані – все здається таким трагічним, безглуздим та незрозумілим. Але коли Господь починає обережно, мудро й уважно складати ці пазли (як і коли Він вважає за потрібне), врешті-решт вимальовується якась картина – з’являється щось добре та красиве. Ось і все, що нам потрібно знати.

Як запевняє Павло: “Той, хто в вас розпочав добре діло, виконає його аж до дня Христа Ісуса” (Фил. 1:6).

БІЛЬ – ЦІЛЕСПРЯМОВАНИЙ ПРОЦЕС

Третя складова динаміки болю стверджує, що у Бога не існує процесів без цілі. Саме це гарантує нам Рим. 8:28, де сказано, що “усе допомагає на добре”. В цьому й полягає мета Бога. Якщо ти – віруюча людина, в твоєму житті

ніколи не буде випадкового безцільного болю, який не призводить до хороших наслідків.

Пам'ятаю, як стояв перед подружньою парою, на обличчях яких читалось полегшення. Я сказав їм тоді: “Бог дійсно продемонстрував Свою благодать, врятувавши вашого сина”. Перед цим вночі їхній син потрапив у жахливу аварію. Його цілу годину везли до лікарні, де він би міг отримати належну медичну допомогу. Там він впродовж усієї ночі чіплявся за життя, яке висіло на волосині. І все-таки переміг!

Після бесіди з цими батьками на мене чекала інша подружня пара, яка за два роки до цього втратила доньку – теж у автокатастрофі. Мене дуже вразив такий “контраст”. Невже Бог виявив до цих двох менше ласки? Що я їм скажу? Запропоную свою “концепцію добра”? Як втішити цих батьків, яким не пощастило так, як попереднім?

Втім, не я, а Бог чітко визначає, що є “добре”, в Рим. 8:29. Йдеться про процес, який Він, згідно Своїх планів, приготував

для віруючих. Які ж у Нього плани, цілі? Як написано у вірші 29, – змінити нас, “щоб були подібні до образу Сина Його”. І це дуже добре.

Все, що сприяє більш ясному відображеню в нас і через нас характеру Христа, є справді добром. Що б для цього не потребувалось – біль чи радість, – усе це є добро, якщо воно більше й більше уподоблює нас Ісусу. В цьому й полягає ціль того процесу, який ми називаємо болем. Бог використає всі ресурси та методи, якщо вони служитимуть прискоренню цього процесу: відображати образ Христа.

Коли рік тому наша родина була на конференції, наш менший синок Метью впав і зламав зап'ясток. Місце перелому мало жахливий вигляд (ніколи такого не бачив!): у зап'ястку рука потворно виверталася вліво, а потім знову нормально “входила” у долоню.

Ми помчали в лікарню, де сину почали вправляти кістку. Я спостерігав, як лікар смикав та крутив руку Метью, і хотів лише одного: вскочити і відтягти

його від моого бідолашного сина! Але просто сидів і дивився – знати бо, що цей нестримний біль необхідний, аби рука знову відповідала своїй формі та призначенню; розумів бо, що страждання в цьому випадку є невід'ємною частиною процесу зцілення.

Коли ми розбиті й враховані гріхом, наш добрий, люблячий Бог також змушений часто “вправляти” нас – повернати до Свого задуму, відновляти в нас образ Його Сина, знову сповнювати наші серця співчуттям, праведністю та любов’ю, щоб знову крізь нас засяяла Його слава (для цього Він нас і створив).

Бог не тільки має намір спрямувати нас до таких добрих цілей, але й має для цього необхідну силу.

Мені подобається той текст, де Ісая говорить про бажання Бога “потішити всіх, хто в жалобі, щоб радість вчинити сіонським жалобникам, щоб замість попелу дати їм оздобу, оливу радости замість жалоби, одежу хвали замість темного духа! І будуть їх звати дубами праведности, саджанцями Господніми,

щоб прославивсь Господь!” (Іс. 61:26, 3). Бог спроможний надолужити “за ті роки, що пожерла була сарана” (Йоіл. 2:25).

Мікланджело висік із великого каменя скульптуру Давида. Інші митці розводять олією фарбу, щоб створити великі шедеври. Стальні прути було зігнуті та приварено, щоб поставити у сквері нашого міста дещо дивні на вигляд монументи. Але я ніколи не бачив майстра, який би створив щось путнє з попелу. Тільки Бог здатний на таке (Іс. 61:3).

Бог спроможний сповнити наше життя любов’ю Христовою. Це може завдати нам болю, але ми потребуємо час від часу проходити крізь життєві шторми, щоб стати більш чутливими до проблем інших людей. І нехай ми почуватимемось зламаними – аби досягти доброї мети.

Чи плачемо ми з тими, хто плаче? Бог може вчинити так, що по наших щоках теж поллються слізни, аби навчились широ співчувати, як Христос.

Почуваємось самодостатніми? Трагедія нашого ситого покоління – втрата

відчуття, що нам потрібен Бог – хоча насправді відчайдушно Його потребуємо. Тому Господь може позбавити нас відчуття безпеки, впевненості в собі. Та яким би болісним не був цей процес, головне – стати богоцентричними і являти образ Христа. Хіба це не добро?

Бракує віри? Бог може попустити статися такій трагедії, яка принесе досвід пізнання Його реальності, навчить покладатись тільки на Нього і Йому довіряти (як Христос). Хіба це не добро?

Ми – пихаті, до всіх байдужі, тілесні, егоїстичні, злі, немилосердні й

жорстокі? Бог пропонує на-
томість дещо краще: жити так, як Його Син.

Бог спроможний зміни-
ти наше життя на краще.
Він знає, що нам потрібно;
знає, чого це коштуватиме.
Він – люблячий, всемо-
гутній Скульптор – буде працювати над нами, доки наше життя (цей шматок необробленого дерева)
не відображатиме сяючий образ Ісуса.

Для тих, хто пізнав Бога, біль є процесом з конкретною метою. Не ми її досягаємо в лиху годи-
ну – Бог її досягає в лиху годину, коли ми все більше сяємо красотою Ісуса.

І це дуже добре.

Ця брошура складена за книгою "Догори ногами"
Джозефа Стоуелла. Протягом 18 років Джозеф
був президентом Біблійного інституту Муді.
В даний час він здійснює пасторське і вчительське
служіння в церкві Жнів міста Чикаго.
Також співробітничаче з місією "Біблійний радіоклас"
у радіо- та телевізійному служінні, допомагає
у створенні книги "Хліб Наш Насущний"

Духовні відкриття®

Мета служіння “Хліб Наш Насущний” – зробити мудрість Біблії, яка змінює життя, зрозумілою і доступною для кожної людини.

Брошури серії “Духовні відкриття” презентують світу істину про Ісуса Христа через цікаві, збалансовані та доступні ресурси, що показують важливість Писання у всіх сферах життя. Всі брошури серії “Духовні відкриття” пропонуються безкоштовно для особистого читання та використання їх в малих групах і в евангелізаційному служінні.

Щоб стати нашим партнером у розповсюдженні Божого Слова, натисніть опцію “Пожертвувати”. Дякуємо вам за підтримку матеріалів “Хліб Наш Насущний” і “Духовні відкриття”.

Навіть маленькі пожертви від людей дають можливість місії “Хліб Наш Насущний” нести людям мудрість Біблії, яка змінює життя. Нас не фінансують і не підтримують на постійній основі будь-які релігійні групи або деномінації.

ПОЖЕРТВУВАТИ